

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1 im.
Janusza Korczaka
Wejherowo

Kuratorium Oświaty w Gdańsku

Wstęp

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w placówce przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego lub kilku z przedstawionych poniżej wymagań państwa.

Ewaluacja zewnętrzna polega na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat funkcjonowania placówki w obszarach wyznaczonych przez wymagania państwa:

1. Placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój wychowanków.
2. Podejmowane w placówce działania są zorganizowane w sposób sprzyjający osiągnięciu celów placówki.
3. Wychowankowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.
4. Wychowankowie są aktywni.
5. Respektowane są normy społeczne.
6. Nauczyciele i inne osoby realizujące zadania placówki współpracują w planowaniu i realizowaniu działań odpowiednich do jej funkcji.
7. Promowana jest wartość edukacji.
8. Rodzice są partnerami placówki.
9. Wykorzystywane są zasoby placówki i środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.
10. Placówka w planowaniu pracy uwzględnia wnioski z analiz badań zewnętrznych i wewnętrznych.
11. Zarządzanie placówką służy jej rozwojowi.

Ewaluacja ma także na celu ustalenie poziomu spełniania przez placówkę wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7.10.2009r. wraz ze zmianami z dnia 10.05.2013r.

Placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez placówkę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez placówkę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez placówkę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez placówkę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez

Opis metodologii

Badanie zostało zrealizowane w dniach 26-02-2014 - 18-03-2014 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli: Magdalena Nebeling, Joanna Demczynna. Badaniem objęto 75 uczniów (ankieta i wywiad grupowy), 94 rodziców (ankieta i wywiad grupowy) i 71 nauczycieli (ankieta i wywiad grupowy). Przeprowadzono wywiad indywidualny z dyrektorem placówki, grupowy z przedstawicielami samorządu lokalnego i partnerów szkoły, grupowy z pracownikami niepedagogicznymi, a także obserwacje lekcji, placówki i analizę dokumentacji. Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który obejmuje podstawowe obszary działania szkoły lub placówki.

Obraz ośrodka

Raport, do którego lektury Państwa zapraszamy, dotyczy problemowej ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w Specjalnym Ośrodku Szkolno - Wychowawczym nr 1 im. Janusza Korczaka w Wejherowie (SOSW). Znajdą w nim Państwo najważniejsze, płynące z badań, informacje o placówce.

SOSW jest jedną z większych placówek tego typu w regionie. W skład Ośrodka wchodzi: Szkoła Podstawowa nr 7 Specjalna, Gimnazjum nr 1 Specjalne, Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 5 na podbudowie Gimnazjum Specjalnego, Specjalna Szkoła Przysposabiająca do Pracy i Przyszpitalny Zespół Kształcenia Specjalnego z oddziałem przedszkolnym, szkołą podstawową i gimnazjum oraz internat. Posiada nowoczesne wyposażenie i liczne pracownie specjalistyczne: trzy pracownie internetowe, pracownie terapeutyczne: EEG Biofeedback, integracji sensorycznej, polisensorycznego doświadczania świata, alternatywnych metod komunikacji, pracownia Tomatisa, trzy pracownie logopedyczne i cztery pracownie zajęć korekcyjno - kompensacyjnych. Zapewnia w Powiecie Wejherowskim kształcenie dzieci i młodzieży o różnym stopniu upośledzenia umysłowego. Głównym celem Ośrodka jest przygotowanie uczniów i wychowanków, w miarę ich możliwości, do samodzielnego udziału w życiu społecznym w integracji ze środowiskiem. Działania, które są planowane i podejmowane sprzyjają osiągnięciu tych celów, pozwalają zdobywać wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej oraz uczą podopiecznych respektować normy społeczne. Nad bezpieczeństwem uczniów nieustannie czuwają i są za nich odpowiedzialni nauczyciele i wychowawcy ośrodka. Ścisła współpraca całej społeczności ośrodka: nauczycieli, dyrektora, pracowników niepedagogicznych, wychowanków i rodziców sprawia, że praca wychowawcza i edukacyjna przynosi sukcesy i zadowolenie wychowanków oraz buduje rodzinny klimat placówki.

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1 im. Janusza Korczaka
Patron	Janusz Korczak
Typ placówki	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy
Miejscowość	Wejherowo
Ulica	Sobieskiego
Numer	279
Kod pocztowy	84-200
Urząd pocztowy	Wejherowo
Telefon	0586722205
Fax	0586722206
Www	www.sosw-wejherowo.pl
Regon	00020675300000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Uczniowie, wychow., słuchacze	385
Oddziały	50
Nauczyciele pełnozatrudnieni	87.00
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	5.00
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	2.40
Średnia liczba uczących się w oddziale	7.7
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	4.43
Województwo	POMORSKIE
Powiat	wejherowski
Gmina	Wejherowo
Typ gminy	gmina miejska

Poziom spełniania wymagań państwa

Podjęmowane w placówce działania są zorganizowane w sposób sprzyjający osiągnięciu celów placówki	A
Planowanie działań w placówce odpowiednio do rodzaju placówki: profilaktyczno-wychowawczych, edukacyjnych, prozdrowotnych, rekreacyjnych, terapeutycznych, resocjalizacyjnych i rewalidacyjnych, w tym wynikających z indywidualnych programów edukacyjno - terapeutycznych opracowanych dla wychowanków, służy rozwojowi wychowanków. Czas spędzany przez wychowanków w placówce jest efektywnie wykorzystywany. (D)	✓
Działania realizowane w placówce są monitorowane i w razie potrzeby modyfikowane w celu podniesienia efektywności pracy placówki. (D)	✓
Wychowankowie znają stawiane przed nimi cele uczenia się i formułowane wobec nich oczekiwania. (D)	✓
Informowanie wychowanków o ich postępach oraz ocenianie pomagają wychowankom uczyć się i planować ich indywidualny rozwój. Nauczyciele i inne osoby realizujące zadania placówki motywują wychowanków do rozwoju i wspierają ich w trudnych sytuacjach. (D)	✓
Nauczyciele, wychowawcy i inne osoby realizujące zadania placówki pracują wspólnie z wychowankami, nad doskonaleniem podejmowanych działań, uwzględniając ich możliwości. Wychowankowie mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu wychowawczego. Wychowankowie czują się odpowiedzialni za własny rozwój. (B)	✓
W placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji i terapii w odniesieniu do każdego wychowanka. (B)	✓
Organizacja procesów edukacyjnych umożliwia wychowankom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i jej wykorzystanie. Taka organizacja procesów edukacyjnych pomaga uczniom zrozumieć świat oraz lepiej funkcjonować w społeczności lokalnej. (B)	✓
Wychowankowie uczą się od siebie nawzajem. (B)	✓
Wychowankowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej	A
Działania służące nabywaniu wiedzy i umiejętności dostosowuje się do zdiagnozowanych potrzeb i możliwości wychowanków. Rozwój wychowanków planuje się indywidualnie, uwzględniając postępy każdego wychowanka. (D)	✓
Nauczyciele i wychowawcy stosują różnorodne metody pracy, uwzględniając różne możliwości, zdolności i sposoby uczenia się wychowanków (D)	✓
W szkole funkcjonującej w placówce realizuje się programy nauczania uwzględniające dotychczasowe osiągnięcia edukacyjne każdego wychowanka, jego możliwości i zdolności (D)	✓
Podstawa programowa jest realizowana w szkole funkcjonującej w placówce z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji. (D)	✓
Wychowankowie nabywają wiadomości i umiejętności zgodnie z rozpoznanymi potrzebami i możliwościami. W placówce, odpowiednio do jej specyfiki, monitoruje się proces nabywania wiedzy i umiejętności przez wychowanków w odniesieniu do potrzeb i możliwości każdego wychowanka. (D)	✓
Placówka podejmuje nowatorskie rozwiązania, innowacje i eksperymenty w zakresie rozwijania zainteresowań i uzdolnień, organizacji nauki, metod pracy i wychowania. (B)	✓
Zebrane informacje o losach byłych wychowanków potwierdzają skuteczność podejmowanych działań profilaktyczno-wychowawczych, edukacyjnych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych. (B)	✓
Respektowane są normy społeczne	A
Działania placówki zapewniają wychowankom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne, a relacje między wszystkimi członkami społeczności placówki są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu. (D)	✓
Zasady postępowania i współżycia w placówce są uzgodnione i przestrzegane przez wychowanków, pracowników placówki oraz rodziców. (D)	✓
Podejmuje się działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań. Realizacja tych działań jest monitorowana oraz modyfikowana w razie potrzeby. (D)	✓
Działania wychowawcze podejmowane w placówce są spójne i odpowiednie do potrzeb wychowanków i sprzyjają kształtowaniu i uzyskiwaniu pożądanych postaw i zachowań. (D)	✓

Wychowankowie współpracują ze sobą w miarę swoich możliwości. (D)	✓
W placówce są realizowane działania antydyskryminacyjne obejmujące całą społeczność placówki. (D)	✓
W placówce ocenia się skuteczność podejmowanych działań profilaktyczno-wychowawczych, opiekuńczych, edukacyjnych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych. Ocena ta jest uwzględniana przy planowaniu, realizowaniu i modyfikowaniu kolejnych działań. (B)	✓
Podejmowane działania zaspakajają potrzeby każdego wychowanka. (B)	✓
Wychowankowie, odpowiednio do swoich możliwości, wykazują się odpowiedzialnością w działaniu i relacjach społecznych. Wychowankowie, odpowiednio do swoich możliwości, biorą udział w procesie podejmowania decyzji dotyczących zadań placówki. (B)	✓

Wnioski

1. W SOSW nr 1 w Wejherowie prowadzone są działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji i terapii w odniesieniu do każdego wychowanka.
2. Dzięki zaangażowaniu i kwalifikacjom nauczycieli czas spędzany przez wychowanków w placówce jest efektywnie wykorzystywany.
3. Uczniowie znają stawiane przed nimi cele uczenia się i formułowane wobec nich oczekiwania, a informowanie wychowanków o ich postępach oraz ocenianie pomaga im uczyć się oraz planować ich indywidualny rozwój.
4. Wychowankowie czują się odpowiedzialni za własny rozwój, ponieważ mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu wychowawczego.
5. Wychowankowie, odpowiednio do swoich możliwości, wykazują się odpowiedzialnością w działaniu i relacjach społecznych oraz biorą udział w procesie podejmowania decyzji dotyczących zadań placówki.
6. Nauczyciele i inne osoby realizujące zadania placówki motywują wychowanków do rozwoju i wspierają ich w trudnych sytuacjach.
7. Organizacja procesów edukacyjnych umożliwia wychowankom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i jej wykorzystanie oraz uczenie się od siebie nawzajem, co pomaga uczniom zrozumieć świat oraz lepiej funkcjonować w społeczności lokalnej.
8. Rozwój wychowanków planuje się indywidualnie, uwzględniając ich dotychczasowe osiągnięcia edukacyjne i postępy.
9. Przy realizacji programów nauczania nauczyciele stosują zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej, wdrażają nowatorskie metody pracy, wykorzystują zdiagnozowane możliwości, zdolności i potrzeby wychowanków oraz sposoby ich uczenia się.
10. Spójne działania placówki zapewniają wychowankom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne oraz realizację ich potrzeb.
11. Relacje między wszystkimi członkami społeczności placówki oparte są na wzajemnym szacunku, zaufaniu i współpracy, uzgadniane i przestrzegane przez całą społeczność placówki.
12. Podejmowane są działania profilaktyczno - wychowawcze, opiekuńcze, edukacyjne, terapeutyczne i resocjalizacyjne dla eliminowania zagrożeń oraz wzmocnienia właściwych zachowań.

Wyniki ewaluacji

Wymaganie:

Podejmowane w placówce działania są zorganizowane w sposób sprzyjający osiągnięciu celów placówki

Poziom spełnienia wymagania: A

Planowanie indywidualnych i grupowych działań wychowawczo - edukacyjnych opracowanych dla wychowanków służy ich rozwojowi, ponieważ prowadzone są działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji i terapii w odniesieniu do każdego wychowanka. Działania te są monitorowane i w razie potrzeby modyfikowane w celu podniesienia efektywności pracy placówki. Dzięki zaangażowaniu i kwalifikacjom nauczycieli czas spędzany przez wychowanków w placówce jest efektywnie wykorzystywany. Uczniowie znają stawiane przed nimi cele uczenia się i formułowane wobec nich oczekiwania, a informowanie wychowanków o ich postępach oraz ocenianie pomaga im uczyć się oraz planować ich indywidualny rozwój. Wszyscy pracownicy placówki motywują wychowanków do rozwoju i wspierają ich w trudnych sytuacjach, uwzględniając ich możliwości pracują wspólnie z wychowankami nad doskonaleniem podejmowanych działań. Wychowankowie czują się odpowiedzialni za własny rozwój, ponieważ mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu wychowawczego. Organizacja procesów edukacyjnych umożliwia wychowankom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i jej wykorzystanie oraz uczenie się od siebie nawzajem, co pomaga uczniom zrozumieć świat oraz lepiej funkcjonować w społeczności lokalnej.

Obszar badania: Planowanie działań w placówce odpowiednio do rodzaju placówki: profilaktyczno-wychowawczych, edukacyjnych, prozdrowotnych, rekreacyjnych, terapeutycznych, resocjalizacyjnych i rewalidacyjnych, w tym wynikających z indywidualnych programów edukacyjno - terapeutycznych opracowanych dla wychowanków, służy rozwojowi wychowanków. Czas spędzany przez wychowanków w placówce jest efektywnie wykorzystywany.

Analiza wypowiedzi wychowanków, dyrektora i nauczycieli oraz dokumentacja placówki pozwala stwierdzić, że **planowanie indywidualnych i grupowych działań opracowanych dla wychowanków: profilaktyczno - wychowawczych, edukacyjnych, prozdrowotnych, rekreacyjnych, terapeutycznych, resocjalizacyjnych i rewalidacyjnych, służy rozwojowi wychowanków. Czas spędzany przez wychowanków w placówce jest efektywnie wykorzystywany.** Nauczyciele i dyrektor wymienili główny cel, który przyświeca ich pracy. Jest to przygotowanie uczniów i wychowanków, w miarę ich możliwości,

do samodzielnego udziału w życiu społecznym w integracji ze środowiskiem. Podejmowane w placówce działania są adekwatne do potrzeb i możliwości rozwojowych wychowanków, które rozpoznawane są np. poprzez obserwacje, analizę orzeczeń, ścisłą współpracę z rodzicami. Uzyskane informacje dotyczą zarówno potrzeb biologicznych, poznawczych, społecznych i komunikacyjnych, jak i poczucia bezpieczeństwa, decyzyjności, samodzielności, jak również orientacji w środowisku szkolnym i najbliższym otoczeniu. Na podstawie analizy zebranych danych formułowane są, a następnie wdrażane wnioski do dalszej pracy oraz tworzone indywidualnych programy edukacyjno - terapeutyczne dla każdego wychowanka oraz indywidualne programy rewalidacyjno - wychowawcze. Rodzice współpracują z pracownikami placówki w celu jak najlepszego rozwoju ich dzieci (angażowanie rodziców w sprawy klasy i szkoły, systematyczne kontrolowanie dzienniczka lub zeszytu kontaktów przez rodziców, spotkania Kadry Kierowniczej, pedagoga, psychologa i wychowawców klas z rodzicami, współpraca rodziców z lekarzem prowadzącym dziecko i pielęgniarką oddziałową, wnoszenie uwag i sugestii rodziców do działań rewalidacyjnych, itd). Zdaniem wychowanków w ośrodku jest zapewnione większe bezpieczeństwo niż w innych rejonowych szkołach, do których niejednokrotnie uczęszczali. Istnieje również możliwość rozwijania własnych zainteresowań dzięki nauczycielom, którzy podchodzą do wychowanków bardzo indywidualnie. Zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego i po posiedzeniach zespołu ds. pomocy psychologiczno - pedagogicznej organizowane są zajęcia: rewalidacyjne, logopedyczne, korekcyjno - kompensacyjne, gimnastyki korekcyjnej, EEG Biofeedback, Tomatis, hydromasaż, integracji sensorycznej, terapii widzenia, redukcji niepożądanych zachowań, czy też socjoterapeutyczne. Poza zajęciami odpowiadającymi na zalecenia w orzeczeniach prowadzone są liczne zajęcia rozwijające zainteresowania, np.: umuzykalniające metodą E.E. Gordona, wokalnno - taneczne zespołu "Perełki", instrumentalne – mandoliny, decoupage, teatryk kukielkowy „Kameleon”, kółko plastyczne, origami, fotograficzne, zdrowego odżywiania, ekologiczne, czy też języka niemieckiego, gazetka „Nasze sprawy”, pracownia szkutniczo - stolarska, zespół taneczny „Dżibasy” oraz zajęcia organizowane poza placówką: zajęcia w Powiatowej i Miejskiej Bibliotece w Wejherowie, wycieczki krajoznawcze, czy też spływy kajakowe. Wszyscy wychowankowie SOSW uczestniczą w zajęciach nieobowiązkowych.

Obszar badania: Działania realizowane w placówce są monitorowane i w razie potrzeby modyfikowane w celu podniesienia efektywności pracy placówki.

Działania realizowane w placówce są monitorowane i w razie potrzeby modyfikowane w celu podniesienia efektywności pracy placówki, co potwierdzają wypowiedzi nauczycieli i dyrektora oraz wychowanków. W opinii podopiecznych nauczyciele rozmawiają z nimi o zasadach zachowania i pomagają w nauce, co jest dużym dla nich wsparciem. Nauczyciele i dyrektor wymienili sposoby monitorowania procesu wychowawczego i uczenia się wychowanków. Odbywa się on m. in. poprzez: obserwację, bieżące ocenianie i prace domowe, systematyczne prowadzenie dokumentacji przebiegu nauczania, analizę wyników sprawdzianów i egzaminów wewnętrznych i zewnętrznych, wprowadzenie arkusza monitorowania realizacji podstawy programowej, ewaluację IPET, półroczne i roczne raporty nauczycieli i wychowawców, wypełnianie arkuszy według Gunzburga w grupach wychowawczych, podejmowanie wspólnych decyzji zespołów ds. udzielania i koordynowania pomocy psychologiczno - pedagogicznej o realizowaniu przez uczniów zajęć specjalistycznych i rewalidacyjnych, czy też rozmowy z rodzicami, opiekunami prawnymi, wychowawcami grup wychowawczych i kuratorami. Zdaniem pedagogów wnioski z monitorowania obszarów pracy placówki są wykorzystywane przy niezbędnej modyfikacji działań, które usprawniają planowanie i doskonalenie procesu rewalidacyjnego uczniów niepełnosprawnych. Przyczyniają się do podniesienia efektywności pracy placówki. Przykładami takich modyfikacji działań są m. in.: koncepcja pracy placówki modyfikowana w każdym roku

szkolnym, a w szczególności harmonogram imprez i uroczystości szkolnych służący realizacji Programu Wychowawczego i harmonogram działań profilaktycznych służący realizacji Programu Profilaktyki, wypracowanie wspólnych dokumentów wewnątrzszkolnych np.: IPET, karta diagnozy funkcjonalnej, procedury w sytuacjach kryzysowych, arkusz analizy pracy własnej, druk raportu, arkusz i karta monitorowania podstawy programowej.

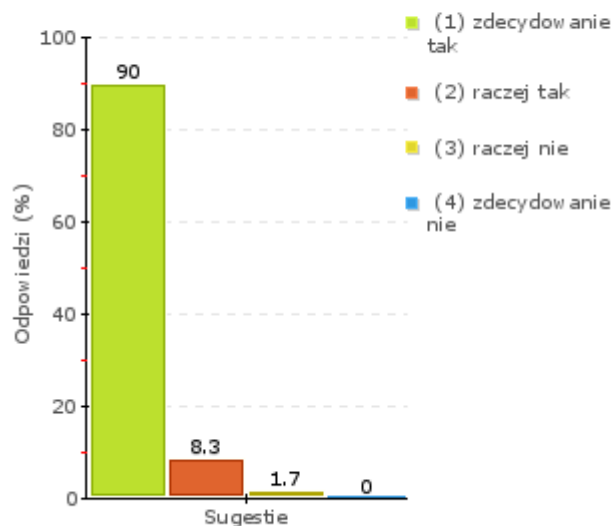
Obszar badania: Wychowankowie znają stawiane przed nimi cele uczenia się i formułowane wobec nich oczekiwania.

Wychowankowie znają stawiane przed nimi cele uczenia się i formułowane wobec nich oczekiwania

, o czym świadczą wypowiedzi wychowanków i nauczycieli. 59 wychowanków spośród 60 stwierdziło, że nauczyciele rozmawiają z nimi o oczekiwaniach, jakie są wobec nich stawiane (rys. 1j) i wiedzą, jak te oczekiwania realizować (rys. 2j). Ich zdaniem mogą zwrócić się o pomoc do każdego pracownika placówki. Uczniowie mają świadomość, po co się uczą: "żeby skończyć szkołę, mieć wykształcenie, znaleźć pracę, poznać języki obce, mieć rodzinę, dużo zarabiać, żeby mieć wiedzę na szerokie tematy, umieć pisać, czytać, liczyć, żeby dać sobie radę w codziennym dorosłym życiu". Nauczyciele dodali, że podejmują rozmowy o oczekiwaniach wobec uczniów w różnych sytuacjach, np.: na spotkaniach zespołu do spraw pomocy psychologiczno - pedagogicznej, Radach Pedagogicznych, na spotkaniach zespołów samokształceniowych i wychowawczych, w czasie szkoleń, kursów i warsztatów, w codziennych sytuacjach życia szkolnego w zależności od potrzeb (dla osiągnięcia zamierzonych celów), na początku roku szkolnego - o systemie oceniania, wymaganiach, zasadach obowiązujących w szkole, internacie, warsztacie, pracowniach, poznanie regulaminów, czy też w sytuacjach problemowych i konfliktowych, w czasie spotkań z rodzicami, itd.

Czy rozmawiasz z wychowawcami o tym, jakie są wobec Ciebie oczekiwania?
KADW

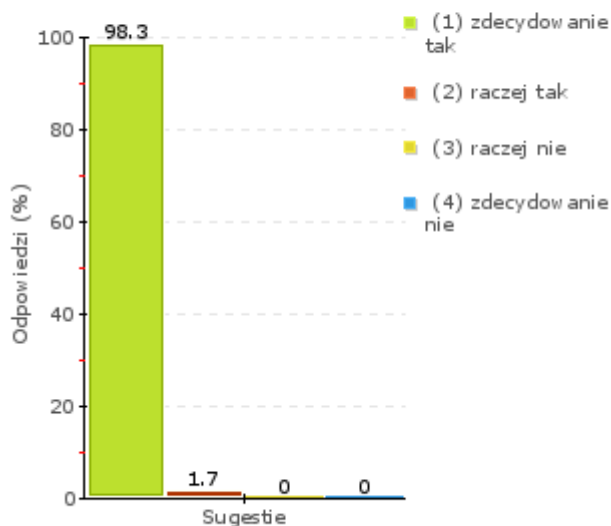
Liczebność: 60

Wykres 1j

Wiesz, jak możesz osiągnąć to, czego się od Ciebie oczekuje się w tej placówce?
KADW

Liczebność: 60

Wykres 2j

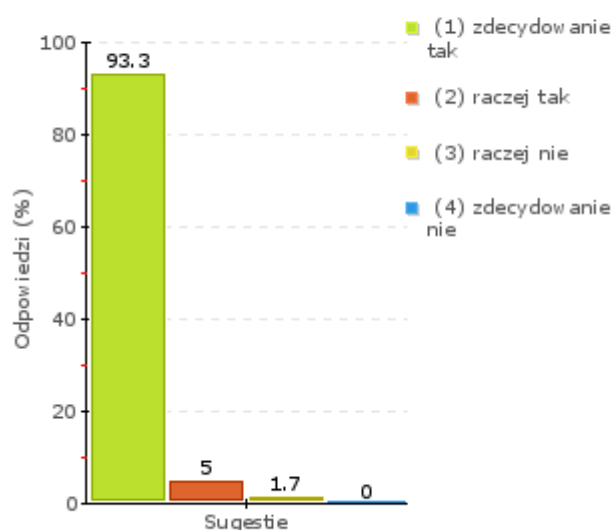
Obszar badania: Informowanie wychowanków o ich postępach oraz ocenianie pomagają wychowankom uczyć się i planować ich indywidualny rozwój. Nauczyciele i inne osoby realizujące zadania placówki motywują wychowanków do rozwoju i wspierają ich w trudnych sytuacjach.

Z wypowiedzi wychowanków i nauczycieli wynika, że **informowanie wychowanków o ich postępach oraz ocenianie pomagają wychowankom uczyć się i planować ich indywidualny rozwój. Nauczyciele i inne osoby realizujące zadania placówki motywują wychowanków do rozwoju i wspierają ich w trudnych sytuacjach.** Spośród 60 uczniów 59 z nich uważa, że wychowawcom zależy na wychowankach (rys. 1j), dlatego podejmują rozmowy o sposobach efektywnej nauki, rozwijania swoich zainteresowań, radzenia sobie z trudnościami, czy też o poszczególnych mniejszych i większych sukcesach uczniów (rys. 2-5j). Nauczyciele opisali sposoby wsparcia wychowanków w trudnościach, m. in.: rozmowy indywidualne z wychowankiem, porady, konsultacje na forum klasy, szkoły z psychologiem i pedagogiem, organizowanie zajęć warsztatowych o charakterze socjoterapeutycznym, powszechne i regularne stosowanie wzmocnień pozytywnych, wsparcie bezpośrednie w podejmowaniu decyzji dotyczących wyboru zawodu, poznawanie środowiska rodzinnego, rozmowy z rodzicami, udzielanie pomocy materialnej, czy też kierowanie do specjalistów. Pedagodzy dbają o udzielanie informacji zwrotnych wychowankom na temat jakości wykonywania zadań i zaangażowania w życie placówki i we własny rozwój (poprzez: znaczki, buźki, oceny, drobne nagrody). Nauczyciele motywują do dalszego rozwoju poprzez np.: podawanie realnych przykładów absolwentów, którym udało się osiągnąć sukces (praca, rodzina, zdanie egzaminu zewnętrznego, prawo jazdy), wzmocnienia rzeczowe, wzmocnienia dot. przywilejów lub aktywności (gospodarz klasy, dyżurny, słuchanie muzyki, udział w imprezie), wzmocnienia społeczne (weralne i fizyczne), czy też możliwość prezentowania szkoły podczas uroczystości, konkursów, a także prezentowanie osiągnięć i wyników w gablotach (konkursy, dyplomy, frekwencja, oceny, czytelnictwo, ekologia).

Moim wychowawcom zależy na tym, abym dobrze radził/a sobie w życiu. KADW

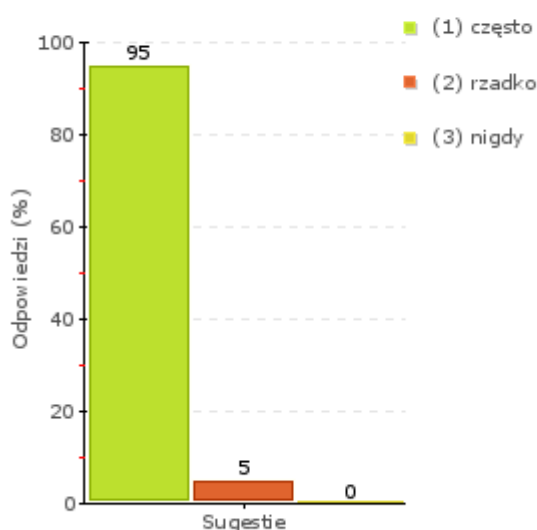
Jak często dostajesz wskazówki, które pomagają Ci się uczyć? KADW

Liczebność: 60

Wykres 1j

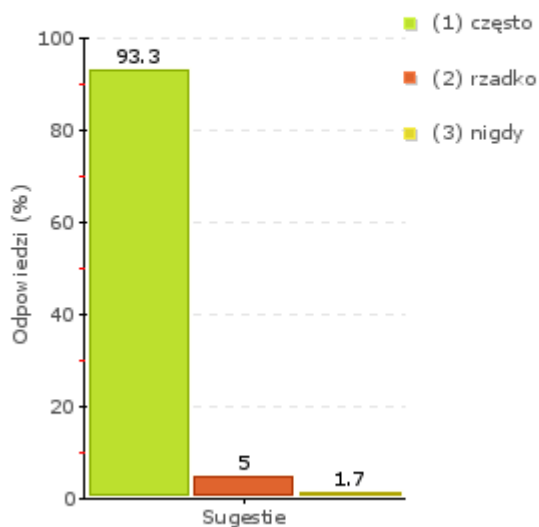
Liczebność: 60

Wykres 2j

Jak często:
wychowawcy rozmawiają z Tobą, o tym,
jak możesz rozwijać swoje
zainteresowania? KADW

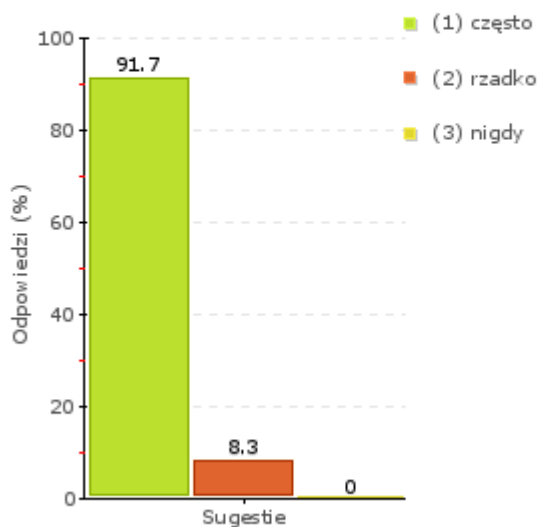
Liczebność: 60

Wykres 3j

Jak często:
wychowawcy rozmawiają z Tobą, o tym,
co Ci się udaje robić dobrze? KADW

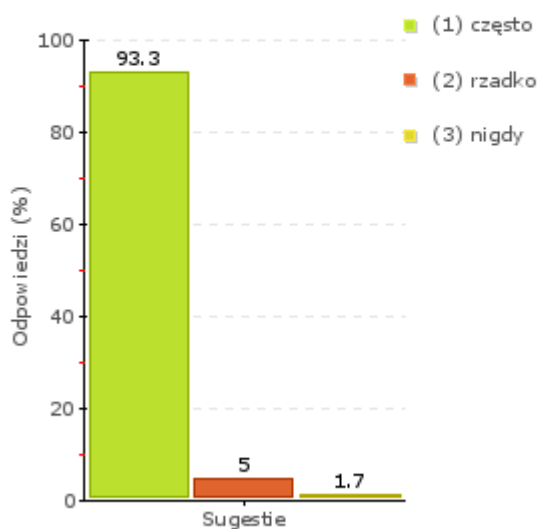
Liczebność: 60

Wykres 4j

Jak często:
wychowawcy rozmawiają z Tobą, o tym,
jak możesz radzić sobie z
trudnościami? KADW

Liczebność: 60

Wykres 5j

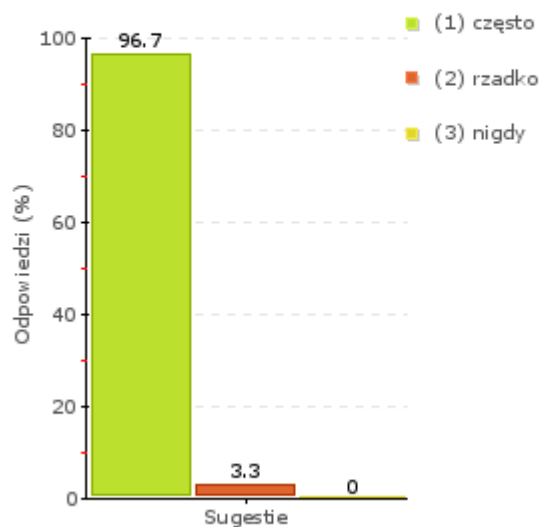
Obszar badania: Nauczyciele, wychowawcy i inne osoby realizujące zadania placówki pracują wspólnie z wychowankami, nad doskonaleniem podejmowanych działań, uwzględniając ich możliwości. Wychowankowie mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu wychowawczego. Wychowankowie czują się odpowiedzialni za własny rozwój.

Analiza wypowiedzi wychowanków i nauczycieli oraz obserwacja placówki pozwala stwierdzić, że **pracownicy placówki pracują wspólnie z wychowankami nad doskonaleniem podejmowanych działań, uwzględniając ich możliwości. Wychowankowie mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu wychowawczego. Wychowankowie czują się odpowiedzialni za własny rozwój.** Sami uczniowie poinformowali, że ich opiekunowie podejmują rozmowy na temat wspólnego planowania działań wychowawczych i edukacyjnych wychowanków (rys. 1-3j). Uważają, że mają bezpośredni wpływ szczególnie na atmosferę w grupie, plan dnia i wybór zajęć dodatkowych (rys. 1w). Z obserwacji placówki i zajęć wynika, że nauczyciele na co dzień podchodzą do wychowanków indywidualnie (mała liczna klasa pozwala na stosowanie każdorazowo pomocy dydaktycznych dostosowanych do możliwości i potrzeb każdego ucznia). Nauczyciele podali przykłady współpracy z wychowankami nad doskonaleniem wspólnej aktywności, np.: tworzenie harmonogramu imprez, uroczystości szkolnych i konkursów oraz ich organizacji (Dni Otwarte Szkoły, Regionalia, Koncerty świąteczne, Dni Patrona Szkoły, Festyn Rodzinny, itd), organizowanie samopomocy uczniowskiej i pracy na rzecz społeczności uczniowskiej, itd. Stwierdzili również, że pomysły i inicjatywy podopiecznych są realizowane, m. in.: w ramach działalności Samorządu Szkolnego współorganizacja imprez szkolnych (przygotowanie dekoracji, podziękowań, organizacja konkursów plastycznych), kultywowanie ceremoniału szkolnego (udział przy ślubowaniu pierwszoklasistów, otrzęsiny, przywitanie nowych wychowanków w grupach wychowawczych, itd), Mikołajki, Wigilie, Walentynki, wybór tematyki projektów edukacyjnych w gimnazjum, realizacja pomysłów uczniów w projekcie „Zawody bez barier”, gazetki szkolne i grup wychowawczych („Nasze Sprawy”, gazetka fotograficzna), organizacja dyskotek i zabaw tanecznych, czy też z inicjatywy uczniów zorganizowano szereg wycieczek instruktazowych dla zawodów: pracownik pomocniczy obsługi hotelowej oraz kucharz.

rozmawiasz z nauczycielami/wychowawcami o tym, w jaki sposób się uczysz. KADW

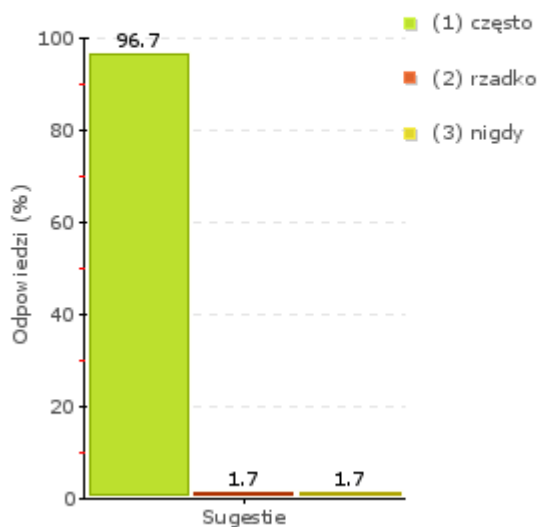
Wychowawcy wspólnie z nami planują jakieś działania KADW

Liczebność: 60

Wykres 1j

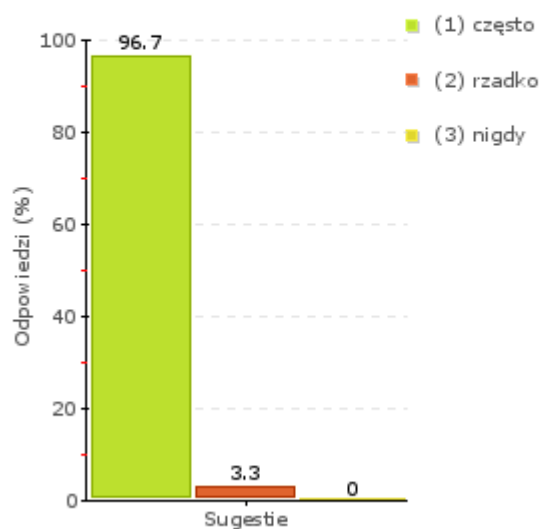
Liczebność: 60

Wykres 2j

Wychowawcy zachęcają mnie do wymyślania i realizowania własnych pomysłów KADW

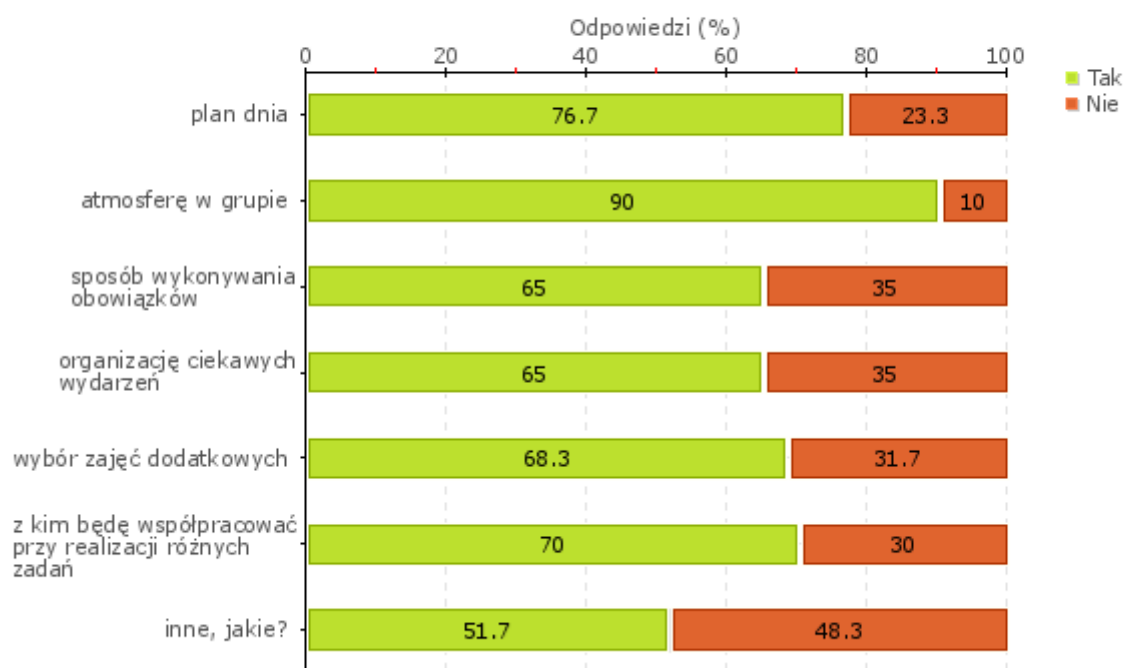
Liczebność: 60

Wykres 3j

Na co tutaj masz wpływ? KADW

Liczebność: 60

Wykres 1w

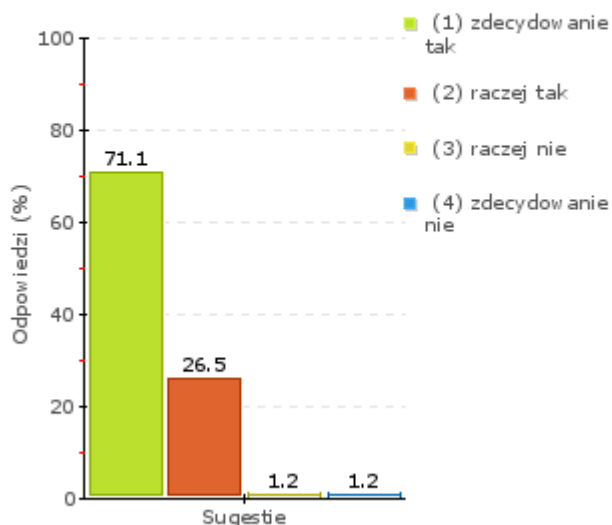
Obszar badania: W placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji i terapii w odniesieniu do każdego wychowanka.

W placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji i terapii w odniesieniu do każdego wychowanka, o czym świadczą wypowiedzi rodziców, nauczycieli oraz obserwacja zajęć. Spośród 83 rodziców wypełniających ankiety 81 z nich ma poczucie, że ich dzieci są indywidualnie wspierane (rys. 1). Obserwacja zajęć potwierdziła indywidualizację lekcji, np.: nauczyciel zwracał się po imieniu do każdego ucznia, każdemu też indywidualnie sprawdzał wykonanie zadania. Każdy uczeń otrzymał przygotowane specjalnie dla niego pomoce do pracy i bezpośrednio skierowaną na niego uwagę nauczyciela. Nauczyciele potwierdzili przykładami stosowanie indywidualizacji pracy z wychowankiem. Ich zdaniem punktem wyjścia do pracy z wychowankiem jest opracowanie Indywidualnego Programu Edukacyjno -Terapeutycznego dla każdego ucznia. W pierwszej kolejności określane są w diagnozie mocne i słabe strony ucznia, adekwatnie do nich określa się cele edukacyjne i terapeutyczne. Dostosowuje się treści nauczania, metody, formy i warunki pracy w zależności od stopnia niepełnosprawności oraz indywidualnych możliwości ucznia, ze szczególnym uwzględnieniem zaleceń poradni psychologiczno - pedagogicznej i lekarzy specjalistów (zaburzenia neurologiczne, dzieci na wózkach, epilepsja, zaburzenia zachowania i emocji). Opracowywane są programy własne oraz dostosowywane programy kształcenia ogólnego do możliwości uczniów niepełnosprawnych. W zależności od potrzeb dobierane są lub tworzone pomoce dydaktyczne i odpowiednie podręczniki. Indywidualizacja na poszczególnych lekcjach i zajęciach polega na dobraniu stopnia trudności, tempa i czasu pracy dla poszczególnych uczniów w klasie (męczliwość i wydolność psychofizyczna uczniów) oraz dobór odpowiednich zadań domowych i środków motywujących. Dostosowywany jest materiał programowy

do wieku życia i zainteresowań. Organizowana jest indywidualna asysta podczas wykonywania wszystkich czynności ze względu na znaczne niepełnosprawności ruchowe uczniów.

Czy ma Pan/i poczucie, że Pana/i dziecko otrzymuje indywidualne wsparcie?
KADR

Liczebność: 83

Wykres 1j

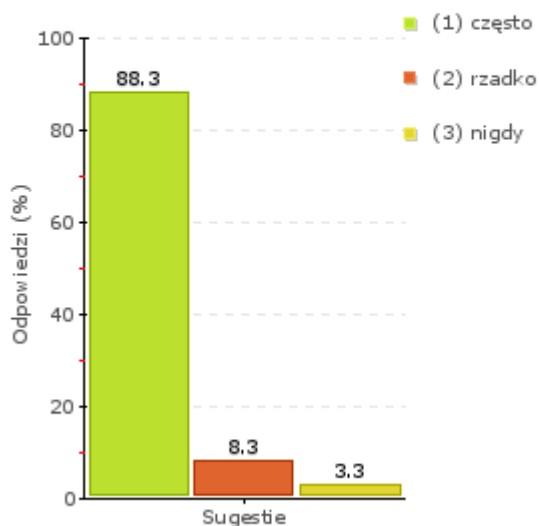
Obszar badania: Organizacja procesów edukacyjnych umożliwia wychowankom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i jej wykorzystanie. Taka organizacja procesów edukacyjnych pomaga uczniom zrozumieć świat oraz lepiej funkcjonować w społeczności lokalnej.

Odpowiedzi wychowanków, nauczycieli oraz dyrektora pozwalają na wyciągnięcie wniosku, że **organizacja procesów edukacyjnych umożliwia wychowankom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i jej wykorzystanie. Taka organizacja procesów edukacyjnych pomaga uczniom zrozumieć świat oraz lepiej funkcjonować w społeczności lokalnej.** Wychowankowie uważają, że nauczyciele pomagają uczniom zauważyć korelacje między wiedzą zdobywaną w szkole, a życiem codziennym (rys. 1-2j). W opinii nauczycieli wychowankowie mają okazję na zajęciach dostrzec związek między wiedzą teoretyczną, a życiem. Zajęcia często mają charakter praktyczny, m. in. uczniowie dbają o wygląd zewnętrzny i estetykę najbliższego otoczenia, szanują własne zdrowie i umiejętnie organizują swój czas wolny, dostrzegają potrzeby innych i w miarę możliwości udzielają im pomocy, znają i stosują przyjęte normy społeczno - moralne, znają instytucje lokalne i potrafią z nich korzystać, są przygotowani do pełnienia różnych ról w rodzinie (np. ojca, matki, syna, córki), znają historię i tradycje regionu i świadomie i aktywnie uczestniczą w życiu wspólnoty lokalnej. Możliwości do łączenia teorii z praktyką dają wycieczki dydaktyczne licznie organizowane na wszystkich etapach edukacyjnych w placówce. Uczniowie nie tylko weryfikują swoją wiedzę, ale i ćwiczą zasady dobrego zachowania, stosowanie się do regulaminu wycieczek. Wycieczki uczniów zasadniczej szkoły zawodowej do zakładów pracy w ramach preorientacji zawodowej dają szansę poznania lokalnego rynku pracy. Nauczyciele stwarzają sytuacje dydaktyczne i wychowawcze, w których uczniowie muszą wykorzystać posiadaną wiedzę

i umiejętności. Organizują konkursy, występy, prezentacje, koncerty po to, by uczniowie nabrali przekonania, że to czego się uczą jest przydatne w ich życiu codziennym. Ćwiczą umiejętności samoobsługowe i wykorzystują wiedzę w praktycznym działaniu (zajęcia w pracowni gospodarstwa domowego, pracowni drewna, krawieckiej, szutniczo - stolarskiej i murarskiej).

Jak często:
wychowawcy pokazują Ci, jak to, czego
uczysz się w szkole łączy się z
codziennym życiem KADW

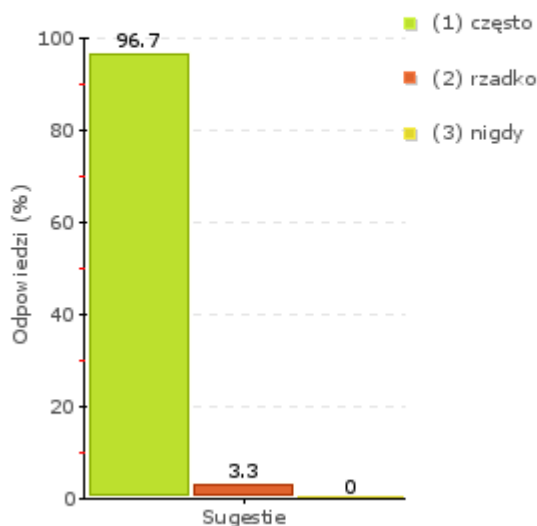
Liczebność: 60

Wykres 1j

Jak często:
wychowawcy pokazują Ci, jak zagadnienia
z różnych przedmiotów łączą się
ze sobą KADW

Liczebność: 60

Wykres 2j

Obszar badania: Wychowankowie uczą się od siebie nawzajem.

Wypowiedzi nauczycieli podczas wywiadu oraz obserwacja zajęć i placówki pozwalają stwierdzić, że **wychow**

Wymaganie:

Wychowankowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej

Poziom spełnienia wymagania: A

Rozwój wychowanków planowany jest indywidualnie, uwzględniając ich dotychczasowe osiągnięcia i postępy. Przy realizacji programów nauczania nauczyciele stosują zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej, wdrażają nowatorskie metody pracy, wykorzystują zdiagnozowane możliwości, zdolności i potrzeby wychowanków oraz sposoby ich uczenia się. W SOSW monitorowany jest proces nabywania wiedzy i umiejętności przez wychowanków. Ośrodek realizuje nowatorskie rozwiązania w zakresie rozwijania zainteresowań i uzdolnień oraz organizacji nauki. Zebrane informacje o losach byłych wychowanków potwierdzają skuteczność podejmowanych działań profilaktyczno - wychowawczych, edukacyjnych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych.

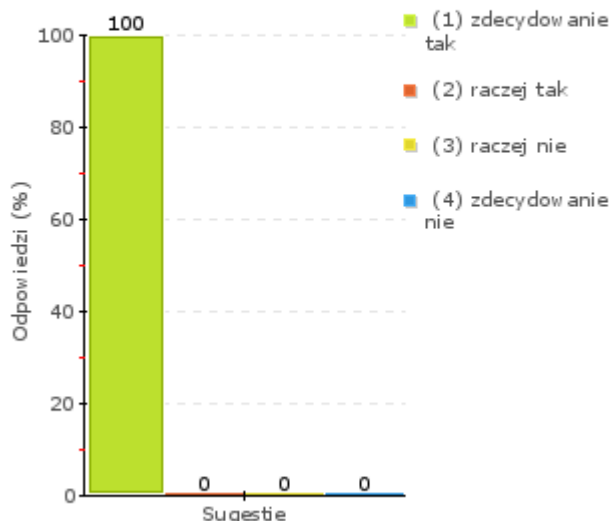
Obszar badania: Działania służące nabywaniu wiedzy i umiejętności dostosowuje się do zdiagnozowanych potrzeb i możliwości wychowanków. Rozwój wychowanków planuje się indywidualnie, uwzględniając postępy każdego wychowanka.

Analizując wypowiedzi nauczycieli i dokumentację placówki można stwierdzić, że **działania służące nabywaniu wiedzy i umiejętności dostosowuje się do zdiagnozowanych potrzeb i możliwości wychowanków. Rozwój wychowanków planuje się indywidualnie, uwzględniając postępy każdego wychowanka.** Specyfika placówki wymaga, aby w każdym działaniu uwzględniać indywidualne potrzeby, możliwości i postępy wychowanków. Indywidualizację tę potwierdzają wszyscy nauczyciele w ankietach (rys. 1j) oraz analiza dokumentacji placówki, m. in. IPET dla ucznia SOSW. Dokument ten zawiera diagnozę indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz szczegółowy plan zindywidualizowanych działań edukacyjno - rewalidacyjnych dostosowanych do potrzeb i możliwości każdego ucznia oraz, w części dotyczącej ewaluacji, opis postępów ucznia nabytej przez niego wiedzy i umiejętności. Wychowankowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej, o czym świadczą wyniki egzaminów zewnętrznych. Dzięki właściwemu stosowaniu metod i form pracy oraz dostosowaniu warunków egzaminacyjnych wyniki osiągane przez uczniów na sprawdzianie szkoły podstawowej i egzaminie gimnazjalnym są porównywalne z wynikami osiąganymi przez uczniów w powiecie i województwie, pomimo wielorakich niepełnosprawności uczniów (niepełnosprawności umysłowej często towarzyszy niepełnosprawność ruchu, wzroku, słuchu lub autyzm). Najlepsze wyniki osiągają najstarsi wychowankowie – uczniowie szkoły zawodowej, którzy egzamin zawodowy zdali w 74%, natomiast część praktyczną w 100 % (murarz, kucharz małej gastronomi). Uczniowie zdają egzamin w takiej samej formule, co ich pełnosprawni rówieśnicy ze szkół

ogólnodostępnych. W zawodzie pracownik pomocniczy obsługi hotelowej zdawalność egzaminu w poprzednim roku szkolnym wyniosła 100%.

Czy planowane przez Państwa działania uwzględniają indywidualne potrzeby, możliwości i postępy wychowanków?
KADN

Liczebność: 71

Wykres 1j

Obszar badania: Nauczyciele i wychowawcy stosują różnorodne metody pracy, uwzględniając różne możliwości, zdolności i sposoby uczenia się wychowanków

Nauczyciele i wychowawcy stosują różnorodne metody pracy, uwzględniając różne możliwości, zdolności i sposoby uczenia się wychowanków, co potwierdzone jest analizą wypowiedzi nauczycieli oraz obserwacją zajęć i placówki. Z wypowiedzi nauczycieli wynika, że oprócz tradycyjnych metod dydaktycznych, wychowawczych i rewalidacyjnych w swojej pracy pedagogzy specjaliści wykorzystują różnorodne, innowacyjne sposoby pracy, tj.: metoda ośrodków pracy, poznanie wielozmysłowe (stymulacja polisensoryczna), programy aktywności Knillów, muzykoterapia, metoda C. Orffa, E.E. Gordona, alternatywne metody komunikacji (AAC), bajkoterapia, malowanie 10-palcami, Biofeedback, Tomatis, czy też terapia regulacyjna Castillo – Moralesa oraz inne. Przy doborze metod pracy uwzględniane są: stopień niepełnosprawności, możliwości psychofizyczne ucznia, zainteresowanie, wiek, zdolności, potrzeby, czy przydatność do realizacji podstawy programowej i celów edukacyjno - terapeutycznych. Obserwacja zajęć pozwala wysnuć wniosek, że ponieważ możliwości wychowanków są ograniczone, a najważniejszą ich potrzebą jest poczucie bezpieczeństwa, zrozumienia, zdobycia samodzielności w miarę możliwości, nauczyciele stosują zawsze indywidualne metody pracy.

Obszar badania: W szkole funkcjonującej w placówce realizuje się programy nauczania uwzględniające dotychczasowe osiągnięcia edukacyjne każdego wychowanka, jego możliwości i zdolności

Z wypowiedzi nauczycieli i dyrektora wynika, że **w szkole funkcjonującej w placówce realizuje się programy nauczania uwzględniające dotychczasowe osiągnięcia edukacyjne każdego wychowanka, jego możliwości i zdolności.** Wszyscy nauczyciele uczący wychowanków ściśle ze sobą współpracują kładąc duży nacisk na ciągłą bieżącą wymianę informacji. Ustalany jest jednolity front oddziaływań w sytuacjach problemowych, wychowawczych, edukacyjnych i opiekuńczych. Współdziała się poprzez: częste dyskusje, rozmowy i systematyczną wymianę spostrzeżeń podczas spotkań zespołów wychowawczych, do spraw udzielania i koordynowania pomocy psychologiczno - pedagogicznej i samokształceniowych oraz rad pedagogicznych, bieżące informowanie o zachowaniu i wynikach edukacyjnych uczniów (zeszyty kontaktów), a także wykorzystywanie wewnętrznej sieci telefonicznej. Ścisła i spójna współpraca nauczycieli wpływa na skuteczność podejmowanych działań.

Obszar badania: Podstawa programowa jest realizowana w szkole funkcjonującej w placówce z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji.

Podstawa programowa jest realizowana w szkole funkcjonującej w placówce z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji, o czym zapewnia dyrektor i nauczyciele oraz analiza dokumentacji placówki. Nauczyciele i dyrektor zwracają na niektóre elementy podstawy programowej szczególną uwagę przy tworzeniu programów nauczania, m. in.: cele kształcenia, treści nauczania, zalecane warunki i sposoby realizacji oraz dostosowanie ich do stopnia niepełnosprawności ucznia, a szczególnie jego indywidualne możliwości, zaspokajanie potrzeb uczniów zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego oraz po przeprowadzonej kompleksowej diagnozie przez nauczycieli i wychowawców placówki, doskonalenie umiejętności w zakresie czytania, pisania, liczenia, przyswojenia i wykorzystania wiedzy w praktyce, wykonywanie zadań i rozwiązywanie problemów oraz kształtowanie postaw, kształtowanie umiejętności i wiadomości umożliwiających uzyskanie samodzielności: komunikacja, realizacja potrzeb życiowych i zaradność w życiu codziennym, przygotowanie każdego ucznia do podejmowania odpowiedzialności za własne życie i rozwój osobowy oraz planowanie kariery zawodowej. Podczas wywiadów nauczyciele i dyrektor wspomnieli o ograniczeniach w stosowaniu zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej, np.: stopień niepełnosprawności, stan zdrowia (epilepsja, zwolnienia z WF – orzeczenia lekarskie, choroby czasowe, przewlekłe, porażenie mózgowie), konieczność indywidualnej asysty ucznia przy wykonywaniu wszystkich czynności, niepełnosprawności sprzężone, czy też choroby psychiczne i zaburzenia zachowania.

Obszar badania: Wychowankowie nabywają wiadomości i umiejętności zgodnie z rozpoznanymi potrzebami i możliwościami. W placówce, odpowiednio do jej specyfiki, monitoruje się proces nabywania wiedzy i umiejętności przez wychowanków w odniesieniu do potrzeb i możliwości każdego wychowanka.

Po analizie odpowiedzi ankietowych nauczycieli i obserwacji zajęć można stwierdzić, że w **wychowankowie nabywają wiadomości i umiejętności zgodnie z rozpoznanymi potrzebami i możliwościami. W placówce, odpowiednio do jej specyfiki, monitoruje się proces nabywania wiedzy i umiejętności przez wychowanków w odniesieniu do potrzeb i możliwości każdego wychowanka.** Nauczyciele wymienili wprowadzane przez siebie działania, które rozwijają wielokierunkowo uczniów, m. in. tworzone są dla każdego ucznia Indywidualne Programy Edukacyjno -Terapeutyczne uwzględniające zalecenia Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej, dodatkowe zajęcia rewalidacyjne i specjalistyczne. IPET modyfikowany jest co roku, może to też nastąpić w ciągu roku szkolnego w razie takiej potrzeby. Realizując zajęcia grupowe stosowane są różne uzupełniające się metod: słowna, pokazowa, wspomagana ruchem i aktywizująca. Dobierany jest dla uczniów sprzęt, materiały, narzędzia, pomoce odpowiadające ich indywidualnym potrzebom i możliwościom. Dostosowuje się do predyspozycji ucznia czas pracy oraz intensywność zajęć, a także czas wolny, formy nagradzania uczniów, wzmocnień, czy chwalenie uzyskiwanych przez uczniów sukcesów szkolnych. Prowadzi się również jasny i zrozumiały dla ucznia system motywacji i nagród. Nauczyciele także ściśle współpracują z rodzicami przyjmując wspólne stanowisko zgodne z oczekiwaniami rodziców i predyspozycjami indywidualnymi ucznia. Prowadzone są zeszyty kontaktów z rodzicami i wychowawcami grup wychowawczych. Monitorowaniu procesu służą również zeszyty spostrzeżeń oraz karty bieżących obserwacji Grup Wychowawczych. Zgodnie z obowiązującymi w poszczególnych szkołach systemami oceniania (WSO) nauczyciele dokonują bieżącej i okresowej oceny postępów uczniów.

Obszar badania: Placówka podejmuje nowatorskie rozwiązania, innowacje i eksperymenty w zakresie rozwijania zainteresowań i uzdolnień, organizacji nauki, metod pracy i wychowania.

Placówka podejmuje nowatorskie rozwiązania, innowacje i eksperymenty w zakresie rozwijania zainteresowań i uzdolnień, organizacji nauki, metod pracy i wychowania, o czym świadczą wypowiedzi nauczycieli i dyrektora podczas wywiadów. Jednymyślnym głosem respondenci wymienili nowatorskie działania i uzasadnili je. Jedną z ciekawych inicjatyw jest Regionalne Integuracyjne Spotkania Dzieci i Młodzieży Szkół Specjalnych Województwa Pomorskiego „Regionalia” – nowatorska impreza w swym zamyśle łącząca teorię z praktyką oraz zapewniająca bezpośredni udział uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w kulturze Kaszub. Uczniowie placówek specjalnych oraz zaprzyjaźnionych placówek ogólnodostępnych w formie warsztatowej pod okiem twórców kaszubskich poznają i wykonują elementy charakterystyczne dla poszczególnych dziedzin: hafciarstwo, tkactwo, malarstwo, wikliniarstwo, śpiew, prezentacje teatralne. Innym wydarzeniem o charakterze nowatorskim jest program edukacji europejskiej - Europejskie Spotkania Gimnazjalistów z Placówek Kształcenia Specjalnego Województwa Pomorskiego, działania podejmowane w celu wprowadzania wychowanków w tematykę europejską poprzez oryginalną, zabawową formę działań praktycznych. Działaniem innowacyjnym zarówno w zakresie rozwijania zainteresowań i uzdolnień, jak i organizacji nauki i metod pracy jest realizowany od 14 lat Wojewódzki Turniej Kulinaryny „Najsprawniejszy w zawodzie kucharz”. Celem konkursu jest ocena poziomu umiejętności zawodowych uczniów i przygotowanie ich do egzaminu zawodowego. Każdego roku tematem jest inny dział kulinarny np. potrawy mięsne, potrawy

jarskie, desery. Turniej składa się z dwóch części: pisemnej, w której uczniowie wykazują się wiedzą z przedmiotów teoretycznych rozwiązując test oraz praktycznej, w której wykonują potrawę z ustalonego działu. Prace uczestników ocenia niezależna komisja składająca się z szefów kuchni znanych restauracji oraz nauczycieli przedmiotów zawodowych w zawodzie kucharz ze szkół ogólnodostępnych. Turniej pozwala uczniom na wykazanie się wiedzą i umiejętnościami z podstawy programowej kształcenia w zawodzie kucharz. Uczestnicy są bardzo dobrze przygotowani do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, co w przyszłości owocuje zatrudnieniem zgodnie z kwalifikacjami. Konkurs cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem uczestników i wysoką oceną profesjonalistów biorących w nim udział. Niepowtarzalnym działaniem na Pomorzu jest realizacja Programu Edukacji Marynistycznej - działalność kółka skutniczego - budowanie kajaków i forma lekcji geografii na wodzie, wodna ścieżka dydaktyczna „Szlakiem barek”. Nowa metoda prowadzenia zajęć i nauki języka niemieckiego oraz nowatorska forma wyrażania siebie poprzez pantomimę przyciąga uwagę wychowanków - Polsko-niemieckie warsztaty teatralne „My” w Gdańsku. Nie mały wpływ na wychowanie muzyczne uczniów ma działalność Zespołu Wokalno - Tanecznego „Perełki” (praca metodą Carla Orfa). Jest to nowatorska metoda, w której głównym elementem jest śpiew i gra na prostych instrumentach perkusyjnych (tzw. instrumentarium Orffa, w skład którego wchodzi: bębny, tamburyna, kołatki, grzechotki, trójkąty, dzwonki melodyczne). Zespół taneczny „Dżibasy” dla uczniów polega zaś na aktywizowaniu sfery ruchowej osób z umiarkowaną niepełnosprawnością. Poprzez taniec kultywowane są treści regionalne i narodowe (tańce ludowe). Innym rozwijającym uczniów działaniem jest Projekt Społecznościowy „Zawody bez barier” we współpracy z pomorskimi oddziałami BZ WBK. Uczniowie poznają różne zawody i narzędzia pracy w Komendzie Policji w Gdyni, Fabryce Mebli „Krab” pod Przdokowem, Restauracji „Stromboli” w Gdyni, Szkoły Tańca „Salsa” w Gdyni, Klubie Fitness w Gdyni i oddziale BZ WBK Wejherowo. Nie brakuje również nowatorskich metod wprost skierowanych do wychowanków z niepełnosprawnościami, np. stymulacja audio - psycho - lingwistyczna za pomocą metody Tomatisa. Jest to trening słuchowy przeprowadzany za pomocą urządzenia - elektronicznego ucha.

Obszar badania: Zebrane informacje o losach byłych wychowanków potwierdzają skuteczność podejmowanych działań profilaktyczno-wychowawczych, edukacyjnych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych.

Z otrzymanych informacji od wychowanków, odpowiedzi ankietowych oraz z wypowiedzi podczas wywiadów z nauczycielami i dyrektorem wynika, że **zebrane informacje o losach byłych wychowanków potwierdzają skuteczność podejmowanych działań profilaktyczno - wychowawczych, edukacyjnych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych.** Wychowankowie podali przykłady informowania przez nauczycieli o losach absolwentów, którzy z powodzeniem zaadoptowali się w środowisku (np. wychowanek, który skończył szkołę zawodową, pracuje w Niemczech utrzymując swoją rodzinę). Wszyscy nauczyciele potwierdzili, że wykorzystują wiedzę o losach absolwentów w działaniach wychowawczych. Dyrektor i nauczyciele wyjaśnili, na czym polega współpraca placówki z byłymi wychowankami. Odwiedzający ośrodek absolwenci opowiadają o swojej nowej szkole. Prezentują swoje osiągnięcia (zeszyty, oceny, świadectwa), uczestniczą w uroczystościach, koncertach, festynach, balach karnawałowych, andrzejkowych organizowanych w placówce. Przychodzą też po porady do pedagoga, psychologa i byłego wychowawcy. Na korytarzach szkoły umieszczone są liczne dyplomy i podziękowania świadczące o osiągnięciach uczniów - dzisiejszych absolwentów. Zdarzają się również sytuacje, w których absolwenci stanowią wzór do naśladowania dla swoich młodszych kolegów. Wychowankom imponuje sukces zawodowy w postaci dobrej pracy, założenia własnej firmy itp., sukces życiowy w formie szczęśliwej rodziny, poprawy sytuacji materialnej, zdobycia prawa jazdy. Szczególnie mocno

oddziałuje przykład osobisty absolwenta będącego mistrzem Polski w lekkiej atletyce, który stanowi zachętę do wzmoczonego wysiłku na rzecz jak najlepszych wyników sportowych. W grupach wychowawczych odbywają się także spotkania z absolwentami, którzy kontynuują naukę w liceum. Dzieli się swoimi doświadczeniami i wskazują drogi dalszego rozwoju obecnym wychowankom. Współpraca ze Stowarzyszeniem Pomocy Mieszkaniowej dla Sierot skutkuje wyposażeniem młodych absolwentów w niezbędny sprzęt i urządzenia ułatwiające im podjęcie pracy zawodowej. Wielu nauczycieli pełni funkcję opiekuna usamodzielnienia w stosunku do pełnoletnich wychowanków kontynuujących naukę i na bieżąco monitorują funkcjonowanie wychowanka. Ośrodek nadzoruje wydatkowanie pieniędzy przyznanych wychowankom na usamodzielnienie przez PCPR, zapewnia pomoc ciężarnym uczennicom szkoły ponadgimnazjalnej (zbiórki „wyprawek dla dzieci”, znalezienie domu samotnej matki, itd). Większość absolwentów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym po zakończeniu edukacji działa w środowiskowych domach samopomocy, warsztatach terapii zajęciowej itp. Stanowią przykład dla obecnych wychowanków, że istnieje możliwość dalszego rozwoju, osiągnięcia możliwej dla siebie samodzielności, samorealizacji i integracji ze społeczeństwem.

Wymaganie:

Respektowane są normy społeczne

Poziom spełnienia wymagania: A

Spójne działania placówki zapewniają wychowankom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne oraz realizację ich potrzeb. Relacje między wszystkimi członkami społeczności placówki oparte są na wzajemnym szacunku, zaufaniu i współpracy. Podejmowane są działania profilaktyczno - wychowawcze, opiekuńcze, edukacyjne, terapeutyczne i resocjalizacyjne dla eliminowania zagrożeń oraz wzmacniania właściwych zachowań. Realizacja tych działań jest monitorowana, oceniana i w razie potrzeby modyfikowana. Wychowankowie, odpowiednio do swoich możliwości, wykazują się odpowiedzialnością w działaniu i relacjach społecznych oraz biorą udział w procesie podejmowania decyzji dotyczących zadań placówki.

Obszar badania: Działania placówki zapewniają wychowankom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne, a relacje między wszystkimi członkami społeczności placówki są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu.

Działania placówki zapewniają wychowankom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne, a relacje między wszystkimi członkami społeczności placówki są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu, o czym świadczy analiza wypowiedzi wychowanków, rodziców, partnerów i pracowników niepedagogicznych oraz obserwacja zajęć i placówki. Wychowankowie poinformowali o sposobach zadbania o ich bezpieczeństwo, wymienili regulamin, pogadanki i gry edukacyjne nt. bezpieczeństwa przed feriami i wakacjami, stałą opiekę nad każdym uczniem podczas pobytu w ośrodku. Rodzice dopowiedzieli, że ich dzieci czują się bezpieczne, mają wiedzę, jak się zachować i zawsze są pod opieką nauczycieli. Partnerzy zaś wspomnieli o klimacie, który tworzą wszyscy pracownicy, a który sprawia, że dzieci czują się bezpiecznie. Spływy kajakowe i inne imprezy organizowane przez wychowawców budują więź, zaufanie itd. Dzieci są bardzo zdyscyplinowane. Szkoła dba, aby zapraszać np. policję i inne instytucje pomocowe, dzięki temu dzieci mają większą świadomość o zagrożeniach, ale i zasadach dających poczucie bezpieczeństwa. Uczniowie, zdaniem partnerów, są przez nauczycieli doceniani i mają poczucie własnej wartości. Z wypowiedzi nauczycieli wynika, że wszyscy pracownicy są na bieżąco szkoleni, nauczyciele i pomoc nauczyciela pełnią dyżury na korytarzach i na zewnątrz i pracują według ustalonych planów przeprowadzania wychowanków na zajęcia. Opiekunowie zapewniają wiele życzliwości i czułości, których podopieczni są spragnieni.

Obszar badania: Zasady postępowania i współzycia w placówce są uzgodnione i przestrzegane przez wychowanków, pracowników placówki oraz rodziców.

Wychowankowie, rodzice i partnerzy w swoich wypowiedziach podczas wywiadów oraz analiza dokumentacji ośrodka pozwala na stwierdzenie, że z **asady postępowania i współzycia w placówce są uzgodnione i przestrzegane przez wychowanków, pracowników placówki oraz rodziców**. Według rodziców ich dzieci są zdecydowanie informowani o zasadach, których w szkole się wymaga. Zdanie rodziców potwierdzają wypowiedzi wychowanków i ich wiedza na temat obowiązujących zasad postępowania na terenie placówki i poza nią. Uczniowie wymienili zachowania, które są zabronione (łamanie regulaminu, samowolne oddalanie się, wychodzenie poza teren ośrodka, kradzież, stosowanie jakiegokolwiek przemocy wobec siebie i innych, palenie tytoniu i picie alkoholu). Znają jednocześnie zachowania, które są aprobowane i nagradzane. Z perspektywy partnerów widoczna jest placówka jako organizacja dbająca o relacje z rodzicami, wychowankami i swoimi pracownikami. W opinii partnerów dzieci charakteryzuje kultura osobista i znajomość podstawowych zasad zachowania. Wykonują chętnie polecenia nauczycieli licząc na pochwałę i zawsze pomagają słabszym. Cechą wychowanków zauważoną przez partnerów jest ich radość, otwartość i szczerą ufność wobec ludzi. Chętnie podejmują różną rozwijającą ich aktywność, szczególnie występy muzyczne i teatralne. Są karne, zdyscyplinowane i posłuszne. Łatwo się integrują. Wychowankowie przygotowani są do samodzielności.

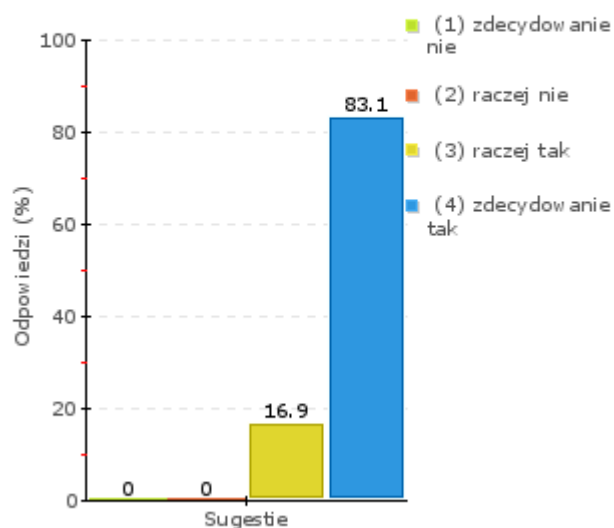
Obszar badania: Podejmuje się działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań. Realizacja tych działań jest monitorowana oraz modyfikowana w razie potrzeby.

Dane zebrane do rodziców, pracowników niepedagogicznych, nauczycieli i dyrektora oraz z obserwacji placówki i analiza dokumentów ośrodka pozwalają na sformułowanie wniosku, że **w placówce podejmuje się działania wychowawcze dla eliminowania zagrożeń oraz wzmacniania właściwych zachowań. Realizacja tych działań jest monitorowana oraz modyfikowana w razie potrzeby**. Spośród 83 ankietowanych rodziców wszyscy uważają, że pozytywne zachowania ich dzieci są zauważane i chwalone (buźki, słodycze, zgodne z kontraktami, ...), (rys. 1j). Rodzice stwierdzili: "Nie jesteśmy w stanie zapłacić za pracę nauczycieli i specjalistów". W ich opinii, która pokrywa się ze zdaniem pracowników niepedagogicznych, nie ma na terenie placówki zagrożeń dla dzieci, nie występuje również eskalacja niepożądanych zachowań, a nieporozumienia są od razu rozwiązywane. Obserwacja placówki potwierdza, że ze względu na specyfikę ośrodka dla pracowników najważniejsze jest bezpieczeństwo dzieci i działalność opiekuńczo – wychowawcza, a w dalszej kolejności edukacyjna, aby dzieci poradziły sobie w życiu dorosłym. Dyrektor i nauczyciele wymienili wiele działań dla wzmocnienia pozytywnych zachowań, m. in.: realizuje się harmonogram imprez, uroczystości, konkursów i innych przedsięwzięć (ogólnopolski konkurs plastyczny dla uczniów szkół przyszpitalnych, Wojewódzki Turniej Najsprawniejszy w Zawodzie Kucharz, Turniej Rozrywek Umysłowych „Zgaduj Zgadula” Europejskie Spotkania Gimnazjalistów z Placówek Kształcenia Specjalnego Województwa Pomorskiego, Regionalne Integracyjne Spotkania Dzieci i Młodzieży Szkół Specjalnych Województwa Pomorskiego „Regionalia”, system nagród wynikających ze statutu i szereg innych). Placówka analizuje działania podejmowane dla wyeliminowania zagrożeń i wzmacniania właściwych zachowań. Analizę tych działań podejmuje się na cyklicznych spotkaniach nauczycieli, wychowawców uczących w danym zespole klasowym lub grupie wychowawczej oraz w sytuacjach kryzysowych, na konsultacjach indywidualnych i zebraniach z rodzicami itd. Analizy te dotyczą niepożądanych zachowań i zagrożeń rozpoznanych w wyniku

przeprowadzonej ewaluacji wewnętrznej. Należą do nich zachowania wynikające głównie z niepełnosprawności uczniów m.in.: zachowania autoagresywne i agresywne (np. autyzm), niska motywacja do nauki, palenie papierosów, czy wulgaryzmy. Działania podejmowane dla wyeliminowania zagrożeń i wzmacniania właściwych zachowań są modyfikowane w razie potrzeby i z inicjatywy uczących się (zadania Samorządu Uczniowskiego). Przykładem modyfikacji działań w celu wyeliminowania zagrożeń jest: opracowanie nowych procedur postępowania nauczycieli i innych pracowników Powiatowego Zespołu Kształcenia Specjalnego w Wejherowie w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży oraz w trudnych sytuacjach wychowawczych, na wniosek rodziców utworzenie dodatkowej świetlicy dla uczniów z autyzmem, zwiększenie etatów pomocy nauczyciela, aktualizacja tematyki zajęć z wychowawcą, prowadzenie dodatkowych zajęć, warsztatów dla klas lub uczniów o niepokojących zachowaniach, adaptacja pomieszczeń w budynkach placówki do potrzeb uczniów oraz do wymogów nowych przepisów (budowa wind, drzwi przeciwpożarowych, hydrantów itp.) oraz aktualizowanie planu dyżurów nauczycielskich i tzw. „planu przeprowadzania” uczniów.

Czy Pana(i) zdaniem pozytywne zachowania Pana(i) dziecka są chwalone przez nauczycieli/wychowawców/instruktorów?
KADR

Liczebność: 83

Wykres 1j

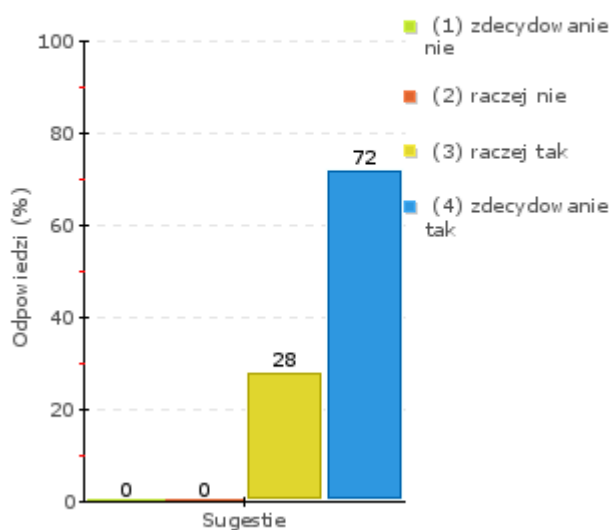
Obszar badania: Działania wychowawcze podejmowane w placówce są spójne i odpowiednie do potrzeb wychowanków i sprzyjają kształtowaniu i uzyskiwaniu pożądanych postaw i zachowań.

Działania wychowawcze podejmowane w placówce są spójne i odpowiednie do potrzeb wychowanków i sprzyjają kształtowaniu i uzyskiwaniu pożądanych postaw i zachowań, co potwierdza analiza wypowiedzi rodziców, pracowników niepedagogicznych, nauczycieli i dyrektora. W ankietach rodzice szeroko opisali, jak traktowane są ich dzieci. Ich zdaniem nauczyciele podczas pracy dydaktycznej dobierają treści i zadania tak, żeby uwzględnić indywidualne potrzeby i możliwości każdego dziecka, dzięki czemu wszyscy biorą udział w zajęciach, nikt nie jest wykluczony. Wychowawcy dbają o to, aby każdy czuł się wartościowy oraz obdarzał szacunkiem innych. Rodzice uważają, że ważną rolę w nauce samodzielności pełnią wycieczki

do miejsc publicznych. Ważny jest też dla dzieci udział w konkursach oraz imprezach organizowanych przez ośrodki. Pozytywne zachowania dzieci są zawsze dostrzegane i chwalone przez nauczycieli. Na koniec roku otrzymują one nagrody za dobre zachowanie, co jest dla nich motywacją do podejmowania wysiłku. Na 83 ankietowanych rodziców 82 z nich uważa, że nauczyciele wychowują dzieci odpowiadając na ich potrzeby i rodziców. Wypowiedzi pracowników niepedagogicznych współbrzmia z głosem rodziców. Twierdzą oni, że nauczyciele zapraszają na spotkania zespołów pracowników niepedagogicznych. W realizacji pracy wychowawczej pracownicy mają wsparcie psychologów, wychowawców i innych nauczycieli. Wsparciu służą również dostępne programy profilaktyczne i wychowawczy. Nauczyciele i dyrektor wymienili sposoby, dzięki którym utrzymują spójność działań wychowawczych, m. in. opracowanie i aktualizowanie harmonogramu imprez i przedsięwzięć służących realizacji Programu Wychowawczego, aktualizowanie harmonogramu działań profilaktycznych, współpraca z rodzicami/opiekunami (pedagogizacja rodziców, porady, wskazówki, konsultacje, kształtowanie postaw), wspólna odpowiedzialność za realizację Programu Profilaktyki i Wychowawczego placówki, bieżący przepływ informacji, współpraca szkoły, rodziców, grup wychowawczych z sądem, kuratorami, instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych i ich rodzin, udzielanie pomocy materialnej, otaczanie opieką uczniów mających problemy osobiste oraz konsekwentne stosowanie jednolitych procedur postępowania w sytuacjach trudnych i zagrożenia.

Czy to, w jaki sposób placówka wychowuje odpowiada potrzebom Pana(i) dziecka? KADR

Liczebność: 83

Wykres 1j

Obszar badania: Wychowankowie współpracują ze sobą w miarę swoich możliwości.

Z wypowiedzi wychowanków oraz obserwacji zajęć i placówki wynika, że **wychowankowie współpracują ze sobą w miarę swoich możliwości**. Sami uczniowie twierdzą, że samodzielnie podejmują decyzję o udziale w kołach zainteresowań, uroczystościach i konkursach oraz organizowaniu własnego wolnego czasu. Wybierają samorząd internacki, redagują własne gazetki, organizują zespołowo andrzejki, bal karnawałowy i inne imprezy dla społeczności całego ośrodka, a nawet środowiska lokalnego. Obserwacja placówki pozwala stwierdzić, że relacje między wszystkimi członkami społeczności oparte są na wzajemnym szacunku, zaufaniu i życzliwości i wyraźnie ukształtowanej postawie niesienia pomocy słabszym.

Obszar badania: W placówce są realizowane działania antydyskryminacyjne obejmujące całą społeczność placówki.

W placówce są realizowane działania antydyskryminacyjne obejmujące całą społeczność placówki, o czym świadczą wypowiedzi dyrektora, rodziców oraz wnikliwa obserwacja placówki. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnością intelektualną podejmowane jest przez m. in. inicjowanie kontaktów ze środowiskiem osób pełnosprawnych (Dni Otwartych Szkoły Podstawowej nr 7 i zespołów edukacyjno – terapeutycznych Gimnazjum nr 1, zajęcia integracyjne z 130 uczniami szkół ogólnodostępnych, cykl świątecznych i wiosennych koncertów „Dzieci dzieciom” dla 370 dzieci ze szkół Wejherowa i Gminy Wejherowo, udział w projekcie „Kultura dla tolerancji - Betzavta”, udział w projekcie systemowym „Dajmy warunki, by wzrastali lepsi – wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów klas I-III szkół podstawowych Powiatu Wejherowskiego, itd). Powyższe działania pozwalają na poszerzenie niezbędnej wiedzy na temat nowej metody uczenia demokracji i tolerancji przez nauczycieli placówki, co jest szczególnie ważne w pracy z osobami niepełnosprawnymi. Uczniowie placówki biorą aktywny udział w działaniach integrujących z uczniami szkół ponadgimnazjalnych powiatu wejherowskiego, których celem głównym jest aktywizacja zawodowa, społeczna i zdrowotna osób niepełnosprawnych.

Obszar badania: W placówce ocenia się skuteczność podejmowanych działań profilaktyczno-wychowawczych, opiekuńczych, edukacyjnych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych. Ocena ta jest uwzględniana przy planowaniu, realizowaniu i modyfikowaniu kolejnych działań.

W placówce ocenia się skuteczność podejmowanych działań profilaktyczno - wychowawczych, opiekuńczych, edukacyjnych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych. Ocena ta jest uwzględniana przy planowaniu, realizowaniu i modyfikowaniu kolejnych działań, co poświadcza dyrektor i nauczyciele. Ocena skuteczności podejmowanych działań przyczynia się do modyfikacji oddziaływań, lepszego planowania pracy rewalidacyjnej w celu jak najlepszego zaspokojenia potrzeb każdego wychowanka. Skuteczność podejmowanych działań ocenia się m. in. przez analizę: osiągnięć uczniów uwzględniające ich możliwości (karty obserwacji), wyników sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych, sprawdzianu po klasie III szkoły podstawowej, wyników nauczania przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów, arkusz osiągnięć i spotkania zespołów ds. pomocy psychologiczno - pedagogicznej oraz wspólnej decyzji o przydzieleniu bądź zaprzestaniu zajęć specjalistycznych, przez badanie postępów pracy rewalidacyjnej (Gunzberg, Kielin), ewaluację wewnętrzną przyczyniającą się do modyfikacji pracy rewalidacyjno - wychowawczej, czy też przez

rozmowy z rodzicami i informację płynące od absolwentów placówki.

Obszar badania: Podejmowane działania zaspakajają potrzeby każdego wychowanka.

Z obserwacji placówki, zajęć oraz rozmów z pracownikami ośrodka wynika, że **podejmowane działania zaspakajają potrzeby każdego wychowanka**. Wychowankowie, odpowiednio do swoich możliwości, wykazują się odpowiedzialnością w działaniu i relacjach społecznych oraz biorą udział w procesie podejmowania decyzji dotyczących zadań placówki. Ścisła współpraca nauczycieli, specjalistów z wychowankami i ich rodzicami, bardzo dobrze zorganizowany przepływ informacji, zaangażowanie pedagogów i ich wysokie kwalifikacje przynoszą efekty wychowawcze i edukacyjne, a także w sposób naturalny zaspakajają potrzeby każdego ucznia.

Obszar badania: Wychowankowie, odpowiednio do swoich możliwości, wykazują się odpowiedzialnością w działaniu i relacjach społecznych. Wychowankowie, odpowiednio do swoich możliwości, biorą udział w procesie podejmowania decyzji dotyczących zadań placówki.

Wychowankowie, odpowiednio do swoich możliwości, wykazują się odpowiedzialnością w działaniu i relacjach społecznych i biorą udział w procesie podejmowania decyzji dotyczących zadań placówki, co poświadczają wypowiedzi wychowanków, pracowników niepedagogicznych, nauczycieli i dyrektora. Uczniowie poinformowali, że mają wpływ na organizację dnia, tworzenie tematyczne zajęć niektórych lekcji, ustalanie harmonogramu imprez oraz stosowaniu wybranych metod pracy na lekcji. Nauczyciele poszerzyli listę działań uczniów wpływających na życie placówki. Uczniowie według nich mają wpływ na m. in.: wybór pomocy (słuchawki do pracowni komputerowej, drukarki, kamerki), wybór systemu nagradzania (nagrody rzeczowe w klasach z autyzmem, nagrody społeczne – wyjście do kręgielni), na charakter poszczególnych imprez (zmiana formuły z oficjalnej na zabawową), celebrowanie urodzin uczniów podczas godzin z wychowawcą, wybór dodatkowych zajęć i kół zainteresowań, czy też sposób oceniania własnego, a przez to również zmiany w takich dokumentach jak WSO i PSO. Zdaniem nauczycieli i dyrektora wychowankowie, w miarę swoich możliwości, uczą się samodzielności oraz reprezentują dojrzałą i odpowiedzialną postawę. Widać ją na zajęciach i poza nimi: karność i posłuszeństwo wobec opiekunów, otwartość i życzliwość wobec innych oraz niesienie pomocy słabszym.

Raport sporządzili

- Magdalena Nebeling
- Joanna Demczyna

Kurator Oświaty:

.....